

ISIRI

15090

1st. Edition

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran
سازمان ملی استاندارد ایران

Institute of Standards and Industrial Research of Iran

استاندارد ملی ایران

۱۵۰۹۰

چاپ اول

مداخلات پرستاری –
کمک در خارج کردن جسم خارجی از گوش
– آیین کار

**Nursing interventions – Assisting in removal
of foreign body from ear –
Code of practice**

ICS : 11.020

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

نام موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب یکصد و پنجاه و دومین جلسه شورای عالی اداری مورخ ۹۰/۶/۲۹ به سازمان ملی استاندارد ایران تغییر و طی نامه شماره ۲۰۶/۳۵۸۳۸ مورخ ۹۰/۷/۲۴ جهت اجرا ابلاغ شده است. تدوین استاندارد در حوزه های مختلف در کمیسیون های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرف کنندگان، صادرکنندگان و وارد کنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان های دولتی و غیر دولتی حاصل می شود. پیش نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی نفع و اعضای کمیسیون های فنی مربوط ارسال می شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادات در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می شود.

پیش نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان های علاقه مند و ذی صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می کنند در کمیته ملی طرح و بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می شوند که بر اساس مفاد نوشته شده در استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می دهد به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین المللی الکتروتکنیک (IEC)^۲ و سازمان بین المللی اندازه شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی های خاص کشور، از آخرین پیشرفت های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین المللی بهره گیری می شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می تواند با رعایت موازین پیش بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری نماید. سازمان می تواند به منظور حفظ بازارهای بین المللی برای محصولات کشور، اجرای استانداردهای کالاهای صادراتی و درجه بندی آن را اجباری نماید. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمان ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرسی، ممیزی و صدور گواهی سیستم های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست محیطی، آزمایشگاه ها و مراکز کالیبراسیون (واسنجی) و وسایل سنجش، سازمان ملی استاندارد ایران این گونه سازمان ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن ها اعطا و بر عملکرد آن ها نظارت می کند. ترویج دستگاه بین المللی یکاها، کالیبراسیون (واسنجی) و وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2 - International Electrotechnical Commission

3- International Organization of Legal Metrology (Organisation Internationale de Metrologie Legale)

4 - Contact point

5 - Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد

« مداخلات پرستاری - کمک در خارج کردن جسم خارجی از گوش - آیین کار »

رئیس:

رئیس کل سازمان نظام پرستاری

میرزا بیگی ، غضنفر
(کارشناس ارشد کار آفرینی)

دبیر:

هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران
معاون فنی سازمان نظام پرستاری

سالمی ، صدیقه
(کارشناس ارشد آموزش پرستاری)

اعضاء: (اسامی به ترتیب حروف الفبا)

کارشناس معاونت فنی سازمان نظام پرستاری

پروین ، لیلی
(کارشناس ارشد آموزش پرستاری (داخلی-جراحی))

هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران

چراغی ، محمد علی
(دکترای پرستاری)

هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی مشهد

حیدری ، عباس
(دکترای پرستاری)

کارشناس معاونت فنی سازمان نظام پرستاری

رضوی ، سیده مریم
(کارشناس پرستاری)

هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

شمسی ، شمس الدین
(کارشناس ارشد پرستاری بهداشت جامعه)

هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمان

عباس زاده ، عباس
(دکترای پرستاری)

هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله

عبادی ، عباس
(دکترای پرستاری)

رئیس هیئت مدیره نظام پرستاری تهران

قدسیان ، یعقوب
(کارشناس ارشد مدیریت پرستاری)

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی تهران

محمدیان ، زهرا
(کارشناس ارشد بیولوژی)

کارشناس معاونت فنی سازمان نظام پرستاری

مصطفوی ، اشرف
(کارشناس ارشد پرستاری بهداشت جامعه)

پیش گفتار

استاندارد " مداخلات پرستاری - کمک در خارج کردن جسم خارجی از گوش - آیین کار " که پیش نویس آن در کمیسیون های مربوط به موجب بند ۵ ماده ۳ قانون سازمان نظام پرستاری مصوب ۸۱/۹/۱۱ مجلس شورای اسلامی توسط سازمان نظام پرستاری تهیه و تدوین شده و در هشتاد و هفتمین اجلاس کمیته ملی استاندارد خدمات مورخ ۹۰/۸/۱۷ مورد تصویب قرار گرفته است، اینک به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می شود.

برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در مواقع لزوم تجدید نظر خواهد شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدید نظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی استفاده کرد.

منابع و مآخذی که برای تهیه این استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیر است:

- بلک وهوکس. پرستاری داخلی وجراحی. ترجمه اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی ۱۳۸۵. تهران جامعه نگر، سالمی.

- سازمان نظام پرستاری . استاندارد های خدمات پرستاری. تهران. ۱۳۸۵.

-Jadith schilling. Nursing Procedures. Fifth Edition.2009

-Karen,Holland.Mini Encyclopaedia of nursing.2005

مداخلات پرستاری - کمک در خارج کردن جسم خارجی از گوش - آیین کار

۱ هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این استاندارد، شناسایی و اجرای اصول کلی مداخلات پرستاری در کمک به پزشک در خارج کردن جسم خارجی از گوش بدون آسیب رساندن به بافت پرده گوش به منظور بهبود کیفیت کار، پیشگیری از خطاهای احتمالی و همچنین امکان اجرای یکسان خدمات می باشد.

این استاندارد در موارد زیر کاربرد دارد:

الف - در کلیه بخش های اورژانس، عمومی و تخصصی در صورت نیاز به این خدمت برای ارائه مراقبت های پرستاری یکسان و روشن.

ب - در مراجع قضائی به منظور سندی قیاسی برای بررسی کیفیت اقدامات انجام شده.

۲ مراجع الزامی

مدارک الزامی زیر حاوی مقرراتی است که در متن این استاندارد ملی ایران به آنها ارجاع داده شده است. بدین ترتیب آن مقررات جزئی از این استاندارد محسوب می شود.

در صورتی که به مدرکی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه ها و تجدید نظرهای بعدی آن مورد نظر این استاندارد ملی ایران نیست. در مورد مدارکی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آنها ارجاع داده شده است، همواره آخرین تجدید نظر و اصلاحیه های بعدی آن مورد نظر است.

استفاده از مراجع زیر برای کاربرد استاندارد الزامی است:

۱-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۰۰۹، مداخلات پرستاری- شستن دست ها- آیین کار

۲-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۰۱۰، مداخلات پرستاری- وضعیت دادن به بیمار/ مددجو- قرار دادن بیمار/ مددجو در وضعیت نشسته یا نیمه نشسته- آیین کار

۳-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۰۱۴، مداخلات پرستاری- پوشیدن و خارج کردن دستکش های یک بار مصرف- آیین کار

۴-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۰۲۲، مداخلات پرستاری- وضعیت دادن به بیمار/ مددجو- قرار دادن بیمار/ مددجو در وضعیت خوابیده به پشت - آیین کار.

۵-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۰۴۲، مداخلات پرستاری- گزارش نویسی - آیین کار

۳ اصطلاحات و تعاریف

در این استاندارد، اصطلاحات و تعاریف زیر به کار می رود:

۱-۳

پرستار

فردی است که موفق به کسب دانشنامه کارشناسی در رشته پرستاری گردیده است.

۲-۳

بیمار / مددجو

شخصی که برای دریافت خدمات درمانی به یکی از مراکز بهداشتی / درمانی مراجعه می کند .

۴ اهداف مداخله ای

۴-۱ خارج کردن جسم خارجی از گوش بدون آسیب رساندن به بافت پرده گوش .

۵ حداقل وسایل مورد نیاز

۵-۱ دستکش یکبار مصرف .

۵-۲ محلول شست و شوی دستور داده شده .

۵-۳ ریسپور .

۵-۴ روغن های دستور داده شده .

۵-۵ ساکشن .

۵-۶ سایر وسایل دستور داده شده توسط پزشک .

۵-۷ لیدوکائین .

۶ روش انجام کار

۶-۱ روش کار به بیمار / مددجو توضیح داده شود .

۶-۲ بیمار / مددجو به آرامش دعوت شود .

۶-۳ به بیمار / مددجو تأکید شود از دست کاری گوش خودداری کند .

۶-۴ دست ها مطابق استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۰۰۹ شسته شود .

۶-۵ دستکش یکبار مصرف مطابق استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۰۱۴ پوشیده شود .

۶-۶ بیمار / مددجو در وضعیت نشسته یا خوابیده مطابق استانداردهای ملی ایران شماره های ۱۵۰۱۰ و ۱۵۰۲۲ قرار گیرد.

۶-۷ خارج کردن جسم خارجی باید توسط یک فرد ماهر انجام شود ، چون که ممکن است موجب پارگی گوش و دیگر عوارض شود .

یادآوری ۱- در موارد دشوار ممکن است خارج کردن جسم خارجی در اتاق عمل و تحت بی هوشی انجام شود .

یادآوری ۲ - سه روش استاندارد خارج کردن جسم خارجی :

الف - شست و شو .

ب - ساکشن .

پ - استفاده از ابزار مکانیکی می باشد .

۶-۸ در خارج کردن مواد گیاهی که متورم می شوند از شست و شو استفاده نشود .

۶-۹ برای خارج کردن حشرات می توان از پر کردن کانال گوش توسط روغن های گیاهی ، روغن های محلول در آب یا محلول لیدوکائین موضعی ۴ درصد استفاده شود .

۶-۱۰ سر بیمار / مددجو بی حرکت شود .

۶-۱۱ در خارج کردن جسم خارجی به پزشک کمک شود .

۶-۱۲ ثبت اطلاعات و یافته ها مطابق با استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۰۴۲ شامل :

الف- نوع جسم خارجی .

ب- روش خارج کردن آن .

پ - محل جسم خارجی .

ت - تحمل بیمار نسبت به روش ، زمان و تاریخ و سایر مداخلات پرستاری .

ث - آموزش های بعد از خارج کردن جسم خارجی .

ج - زمان و تاریخ .

چ - سایر مشاهدات و اقدامات انجام شده .

۷ شرایط انجام کار

۷-۱ دقت و صحت در انجام کار .

۷-۲ حفظ حریم و حرمت مددجو / بیمار .

۷-۳ ارائه توضیحات لازم به مددجو / بیمار در مورد نحوه انجام فرایند کار .

۷-۴ رعایت نکات استریل و ایمنی .

۷-۵ رعایت نکات بهداشتی .

۸ شرایط ارائه دهنده خدمت

این فرایند کار توسط پرستار و در بخش گوش و حلق و بینی و اورژانس و مراکز درمانی برای مددجو / بیمار انجام می گیرد .

پیوست الف

(الزامی)

حقوق مددجو / بیمار

الف-۱ مددجو / بیمار حق دارد در اسرع وقت درمان و مراقبت مطلوب ، مؤثر و همراه با احترام کامل را بدون توجه به عوامل نژادی فرهنگی و مذهبی از گروه درمان انتظار داشته باشد.

الف-۲ مددجو / بیمار حق دارد در خصوص مراحل تشخیص، درمان و سیر پیشرفت بیماری خود اطلاعات ضروری را شخصاً و یا در صورت تمایل از طریق یکی از وابستگان از پزشک معالج درخواست نماید به طوری که در فوریت‌های پزشکی این امر نباید منجر به تأخیر در ادامه درمان یا تهدید جانی مدد جو/بیمار گردد.

الف-۳ مددجو / بیمار حق دارد قبل از معاینات و اجرای درمان اطلاعات ضروری در خصوص عوارض احتمالی و یا کاربرد سایر روش‌ها را در حد درک خود از پزشک معالج دریافت و در انتخاب شیوه نهایی درمان مشارکت نماید.

الف-۴ مدد جو / بیمار حق دارد در صورت تمایل شخصی و عدم تهدید سلامتی آحاد جامعه طبق موازین قانونی رضایت شخصی خود از خاتمه درمان را اعلام و یا به دیگر مراکز درمانی مراجعه نماید.

الف-۵ مددجو / بیمار حق دارد جهت حفظ حریم شخصی خود از محرمانه ماندن محتوای پرونده پزشکی، نتایج معاینات و مشاوره‌های بالینی جز در مواردی که براساس وظایف قانونی از گروه معالج استعلام صورت می گیرد اطمینان حاصل نماید.

الف-۶ مددجو / بیمار حق دارد از رازداری پزشک و دیگر اعضای تیم معالج برخوردار باشد لذا حضور بالینی افرادی که مستقیماً در روند درمان شرکت ندارند موکول به کسب اجازه مدد جو/بیمار خواهد بود.

الف-۷ مددجو / بیمار حق دارد با کسب اطلاع کامل از نوع فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی بیمارستان که بر روند سلامتی و درمان او مؤثرند تمایل و رضایت شخصی خود به مشارکت درمانی را اعلام و یا در مراحل مختلف پژوهش از ادامه همکاری خودداری نماید.